Collserola

53

Butlletí del Parc de Collserola. Octubre 2001

Senglars i Parc

El Parc de Collserola és un espai natural i, com a tal, alberga vida natural i per tant salvatge. A Collserola els animals salvatges troben condicions adequades per a viure-hi. Han de buscar-se el menjar, han de desenvolupar les seves habilitats per viure en llibertat i amb seguretat.

A vegades, no som conscients del valor natural que ens envolta i ens entestem a protegir el que està ben protegit al seu ambient. Amb la millor intenció donem menjar a un animaló que ens sembla desvalgut, li procurem un espai, pensem que l'ajudem i n'estem orgullosos, ens fa sentir bé. Però si ens preguntem què passarà amb aquest animal quan ens cansem de protegir-lo, i sobretot quines conseqüències pot tenir per a ell la nostra lloable acció, potser ens pararem a pensar d'on ve i on hauria de ser.

Als mitjans de comunicació han sovintejat les notícies sobre la primera part d'aquesta història: hi ha senglars que s'acosten a Barcelona i persones que els alimenten.

En canvi, són escasses les notícies de quin ha estat el final d'aquests animals. Malauradament, no són bones notícies, ni poden donar satisfacció i orgull a cap amant de la vida natural. La coneguda *Juanita*, el senglar de Vallvidrera que fins i tot la TV la va fer protagonista d'algunes notícies, va ser morta l'altre dia per un furtiu. Va deixar quatre cries que no hem trobat i que ja és possible

continua a la pàgina 2

A Collserola es verema de nou

Un any després de ser aprovat el Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola i de constituir-se l'aleshores anomenat Patronat del Parc de Collserola es va inaugurar el Centre d'Educació Ambiental Can Coll. Això va ser l'octubre de 1988. El Centre està ubicat a la finca que porta el mateix nom i que té una extensió de 238 ha, 5 de les quals són de conreu i la resta de terreny forestal.

Un dels objectius del Centre va ser, ja des d'un inici, recuperar els espais agrícoles tradicionals de la finca pel seu valor pedagògic, paisatgístic i de patrimoni lligat al món rural. Així, es van anar recuperant successivament: els horts, el camp de fruiters, els camps de cereals i farratge i la vinya.

L'any 1995 es van plantar a la finca 866 ceps de raïm negre de tres varietats: merlot, cabernet sauvignon i ull de llebre. Enguany se n'ha fet la primera verema i s'han recollit uns 970 kg de raïm dels quals s'obtindran unes 1000 ampolles de 3/4 de litre de vi.

La vinya ha estat un dels principals conreus de secà de Catalunya i també de Collserola especialment en els últims 150 anys. L'any 1665 la plaga de la fil.loxera va començar a atacar els ceps de França.

continua a la pàgina 3

que hagin mort de fam i de por. Un senglar en contacte amb els humans els perd la por, no sap d'escopetes i inhibeix l'instint d'amagar-se de l'home. Finals semblants han estat el del *Harry*, i els dels senglars de Nou Barris, ara en un centre de la Generalitat però totalment irrecuperables per la natura.

I és que a vegades no som prou conscients que Collserola és, també, un espai natural.

Ramon Lopez i Lozano
Vice-president Executiu
del Consorci del Parc de Collserola

Seminari Fedenatur a Barcelona

Els espais naturals periurbans en les polítiques de planificació urbana i metropolitana.

En el marc del "Programa INTERREG IIC, posada a punt d'una xarxa transnacional de competències sobre la metropolitanització", Fedenatur organitza un Seminari sobre el tema dels "Espais Naturals Periurbans en les polítiques urbanes i metropolitanes, que tindrà lloc a Barcelona, els dies 26 i 27 d'octubre de 2001 a la Sala d'Actes de l'Escola Judicial.

L'expansió territorial que han patit les ciutats europees durant les darreres dècades ha tingut un fort impacte ambiental sobre les àrees naturals i rurals adjacents, els anomenats Espais Naturals Periurbans (ENP).
La problemàtica associada al desenvolupament urbà pot ésser resumida en tres grans eixos:

- Pèrdua del patrimoni natural
- Aparició de perifèries urbanes desestructurades
- Aïllament d'espais naturals.

En el seminari que es presenta, s'abordaran aquestes qüestions i les possibles solucions que es poden aportar des de la perspectiva de planificació territorial en les polítiques urbanístiques i metropolitanes.

El Terral, àrea d'estada i porta de Parc

El proper dia 21 d'octubre 2001 tindrà lloc la inauguració de l'àrea d'estada-porta de parc coneguda amb el nom del Terral a Molins de Rei. Els actes començaran a les 12 del migdia amb la benvinguda als assistents i tot seguit es procedirà a l'acte inaugural per part del president del Consorci del Parc de Collserola Sr. Manel Royes i de l'alcalde de Molins de Rei Sr. Josep Janés. Finalment s'iniciarà la part mes festiva de la jornada amb la participació dels gegants de Molins de Rei.

Amb aquesta actuació es van consolidant aquestes àrees que han de convertir-se en futurs punts d'informació durant els caps de setmana per tal d'orientar als visitants entorn dels diferents itineraris de passejada, àrees de picnic, centre d'informació del Parc, etc. Seran veritables punts d'informació molt propers als municipis , ja que el Centre d'informació de Vallvidrera es troba situat al bell mig del Parc.

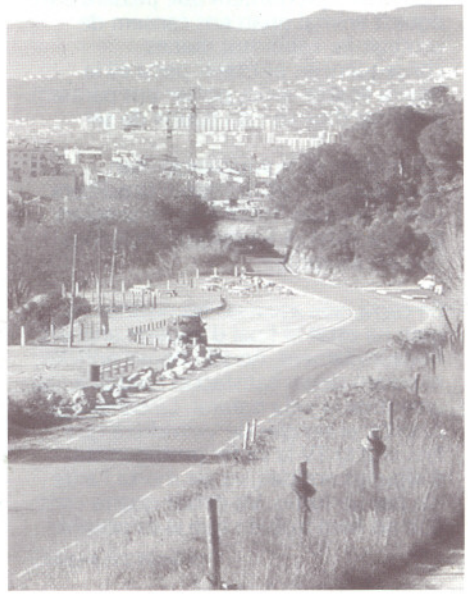

Sumari

Editorial	1
A Collserola es verema de nou	1
Inauguració del Terral	2
Els focs de l'estiu al Parc	4
Control cinegètic o caça ?	5
Adequació de l'àrea de lleure de Sant Pere Màrtir	6
Entrevista amb l'alcalde d'Esplugues	7
Un acollidor espai de trobada	8
Maletes *Collserola conta contes*	8
Dia de Collserola 2001	9
Les virtuts de la Font Groga	10
Una tardor sense pelló	11
Meteorologia	12

A Collserola es verema de nou

El projecte de recuperació de les vinyes de Can Coll dona els seus primers fruits

Aquest país es va veure obligat a comprar vi i alcohols a Catalunya per fer front a la demanda que tenia dels exteriors. Això va fer que es plantessin noves vinyes arreu de Catalunya. En aquella època, probablement, més de la meitat de Collserola estaria coberta de vinya. L'any 1883 la fil.loxera acabà travessant la Tordera i s'escampà pel Maresme i el Vallès, i aquest fet influencià molt negativament l'economia pagesa. Aleshores, algunes de les vinyes de Collserola van ser aleshores abandonades definitivament i el bosc va començar a omplir l'espai deixat. Les altres vinyes van ser replantades, al començaments del segle XX, amb peus provinents de ceps americans resistents a la plaga. Després de la guerra civil hi va haver una nova davallada del conreu de la vinya. Miquel Sánchez, historiador, cita en el seu llibre La Cerdanyola contemporània: "la miseria i la fam dels anys quaranta i cinquanta de la postguerra que va convertir el vi en un impossible article de luxe, va esdevenir irreversible per a la continuïtat d'aquest conreu al coincidir en el temps
i l'espai la forta expansió industrial propiciada pel capitalisme financer."
La producció de vi a Can Coll era important, els cups de vi i el celler de la masia en són testimonis. El celler ocupa una bona part de la planta baixa de la casa i tenia cabuda per a més de 15 bótes que podien contenir més de 20.000 l de vi. Això representaria el consum mitjà d'una població de 500 habitants en un any. La vinya de Can Coll, com cita també Miquel Sánchez en el seu llibre, era poc productiva però donava un vi de forta graduació, degut al sòl amb licorella, roca predominant a Collserola.

Al Centre d'Educació Ambiental Can Coll, entre setmana, a més de les activitats que apropen els escolars d'educació infantil i primària al món natural, se'n realitzen dues d'estretament relacionades amb l'entorn agrícola: l'Aproximació al món rural i l'Aproximació històrica. En aquestes activitats els infants participen en les feines de pagès i això els ajuda a entendre l'estreta relació que hi ha entre l'home i la natura i, també, la nostra història, antigament molt més lligada a l'entorn rural.

Els diumenges al matí, la masia de Can Coll és oberta a tothom de 9.30 del matí a 15 h. Una part de l'exposició que hi ha a la casa explica els processos del cultiu de la vinya i de l'elaboració del vi.

El CDRE suggereix... saber més de la vinya i el vi, d'abans i d'ara

Durant aquest curs, i mentre madura el vi provinent de la primera verema del Consorci del Parc de Collserola, anirem preparant al CDRE un recull de materials educatius a l'entorn de la vinya a Collserola.

Volem recollir més informació de les vinyes que hi havia i de les que hi ha ara, del seu cicle al llarg de l'any, de les feines que s'hi feien i de les que es fan actualmentc, etc. Volem saber més d'un paisatge que havia dominat Collserola no fa pas gaires anys i que ara és interessant de recuperar en alguns indrets.

Per tot plegat, us estarem molt agraïts si ens feu arribar qualsevol informació que tingueu (fotografies antigues, llibres, experiències, etc.), la podeu fer arribar al centre de documentació i recursos educatius (CDRE).
Ens agradarà esmentar de la vostra col.laboració.

Adreça postal:
Crta. de Cerdanyola a Horta, km. 2.
0890 Cerdanyola del Vallès.
Tel.: 93 692 29 16
Correu e.: cancoll@bcn.servicom.es

Els focs de l'estiu al Parc

Enguany durant els mesos de juliol i agost s'han detectat 32 els incendis forestals detectats al Parc de Collserola Així i tot, la superfície cremada total no ha depassat les 17,5 hectàrees, de les quals únicament 4,624 ha eren de superfície arbrada; La resta correspon a zones de matolls. Tots aquest focs han estat provocats intencionadament: Un dels moments de més tensió es va donar durant la setmana del 7 al 14 d'agost, en la que es van provocar 11 focs.

Una de les conseqüències dels focs d'aquest estiu passat ha estat la desaparició de la repoblació de pins, alzines i roures que es va realitzar l'hivern de 1994 amb una plantada popular organitzada conjuntament amb Parcs i Jardins de Barcelona, per la Campanya "Jo també sóc un arbre de Nadal" a la zona de Montbau. La repoblació va cobrir 5,95 hectàrees de les quals han desaparegut 2,65 ha a causa de les flames. Aquesta tardor el Consorci del Parc de Collserola reposarà els pins cremats (*Pinus halepensis*) i farà una selecció dels rebrots d'alzina, alzina surera i roure (*Quercus ilex, Quercus suber* i *Quercus cerrioides*). En total, està previst que es plantin uns 550 pins.

Per tal d'eliminar riscos d'incendi forestal al Parc, el proppassat 26 de setembre es va signar un conveni de col·laboració entre el Consorci i l'empresa Fecsa-Endesa per l'estudi de les línies elèctriques que travessen el Parc, amb l'objectiu de detectar les línies que poden ser objecte de racionalització i millora del traçat, per tal d'obtenir una disminució en la longitud de les línies i un increment de la qualitat i seguretat de les instal·lacions.

Podeu consultar les dades detallades dels incendis al web del Parc.

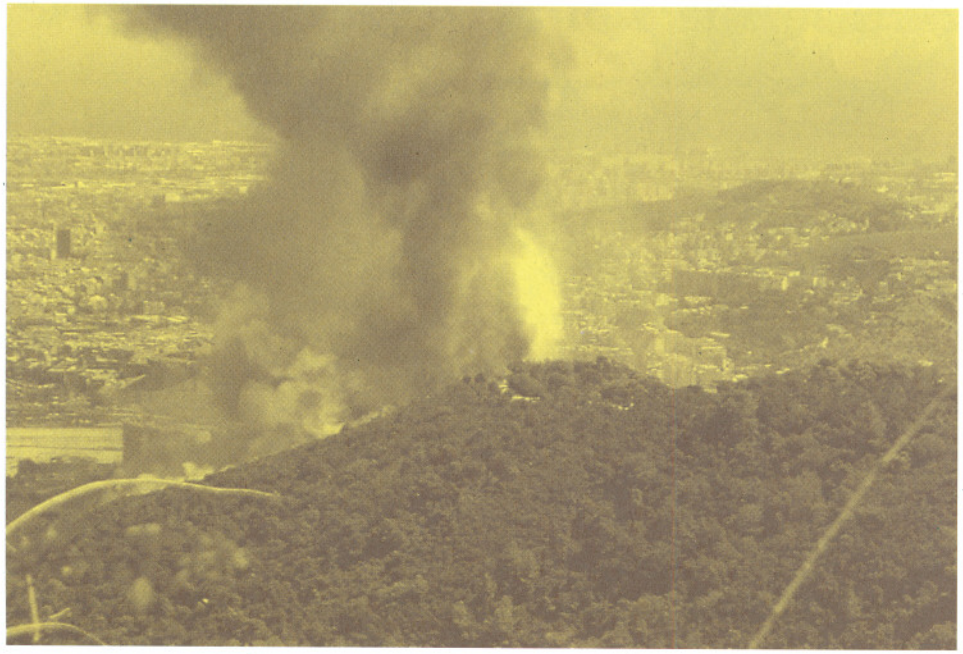

Conveni amb Valenciana de Cementos

El proppassat 3 d'octubre s'ha signat amb l'empresa **Valenciana de Cementos Portland S.A**. un conveni mitjançant el qual es financia la creació d'un aiguamoll permanent en l'àmbit de l'antiga pedrera que s'esta restaurant sota el Puig d'Olorda. Aquest aiguamoll forma part del projecte de restauració que configura una vall amb cubetes que retenen l'aigua, amb la voluntat de crear ambients húmits tan escassos en el Parc i que tanta biodiversitat aporten.

Aquest aiguamoll té una virtut afegit i es que la part fonda es una bassa d'uns 400 m^3 de capacitat que alimentarà la bassa estandar d'11 m^3 per a la càrrega d'aigua dels helicòpters d'extinció d'incendis dels bombers de la Generalitat de Catalunya que ja tenim instal·lada des de fa 2 anys en el replà inferior.

Amb aquesta actuació es complerta la restauració de la pedrera que passa de ser anys enrera un espai erm a ser un atractiu ecosistema de comunitats rupícoles i riberenques

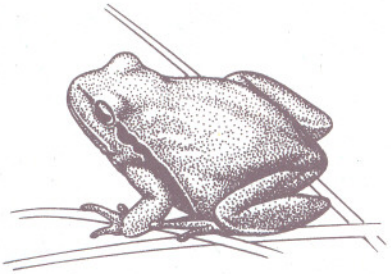

Control cinegètic o caça?

El Consorci del Parc de Collserola presenta un recurs al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya contra els plans de gestió cinegètica a Collserola, aprovats per la Generalitat, amb l'objectiu de racionalitzar les activitats de caça al Parc.

Un any més, arriba la temporada oficial de caça al Parc de Collserola. Per què, però, hi ha tant d'interès en continuar caçant en un espai que es conserva i protegeix per al gaudi dels ciutadans de l'àrea metropolitana. Un espai que es gestiona amb un únic objectiu, el de preservar el medi natural i fer compatible aquesta preservació amb els usos de lleure.

La raó de ser de l'anomenat "pulmó" de Barcelona, deixa de tenir importància des de la primera setmana d'octubre fins a la primera de febrer en les denominades àrees privades de caça. En aquest període de temps, i en els àmbits esmentats, que representen el 50% del Parc de Collserola, els protagonistes i els usuaris preferents són els caçadors. Cal desaconsellar les activitats organitzades -excursions, aplecs, caminades populars...- per tal d'evitar accidents. S'ha de recomanar als visitants que vagin amb compte, que no s'endinsin al bosc, que no s'espantin en sentir trets a tort i a dret.

Els ajuntaments del Parc tenen la potestat de demanar la declaració de zona de seguretat al seu terme municipal; de la seva banda, la Generalitat de Catalunya a de respondre afirmativament o negativament. Fins ara, les úniques zones de seguretat aconseguides són els termes de Barcelona i Esplugues de Llobregat.

L'única caça que té sentit en un Parc com el nostre és la de regulació cinegètica que ajuda a controlar el nombre d'exemplars de les poblacions animals que pel seu excés poden causar problemes als ecosistemes.

De moment no és té avís d'excés de conills, de guatlles, de tórtores. De senglars ho semblaria però no és cert..., això pel que fa a caça comestible, però què potser hi ha un excés de garses i guineus? Aquestes últimes, sorprenentment presents a llista d'espècies susceptibles de caça..

Pel que fa a l'òrgan gestor de Collserola, aquest va informar desfavorablement el plans de gestió cinegètica proposats per a les àrees privades de caça i aprovats per la Generalitat, a la vista del silenci administratiu que es va obtenir com a resposta es va presentar un recurs al tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Els motius per informar en contra d'aquests plans no van ser altres que el desfasament dels límits de les àrees proposades per a la caça amb la realitat, la no constància administrativa dels permisos escaients, les inexactituds i mancances pel que fa a la correcta descripció de les espècies cinegètiques i l'absència generalitzada de plans de millores d'hàbitat. No cal dir que fins que es dicti sentència, a Collserola se seguiran aquests plans.

A aquest problema cal afegir, a més, que l'augment i la persistència de la caça furtiva està molt relacionada amb l'acceptació de la caça en un espai natural com el nostre. És sabut que les escopetes furtives són les mateixes d'alguns caçadors amb pocs escrúpols.

Adequació de l'àrea de lleure de Sant Pere Màrtir

La muntanya de Sant Pere Màrtir, situada al terme municipal d'Esplugues de Llobregat, constitueix un dels accessos al Parc de Collserola des de la trama urbana. Així, té una funció de gran porta de Parc alhora que és un espai de lleure tradicional.

L'any 1991 es va inaugurar la primera fase de l'adequació de la muntanya als usos de lleure que ja tradicionalment tenia. Anar a berenar al cim de Sant Pere Màrtir és una pràctica habitual des del començament del segle XX fins a l'actualitat. La mateixa població d'Esplugues n'ha fet un element important en les seves festivitats i hi celebra anualment un aplec en el qual es troben tots els espluguencs.

Així, l'any 1991 es va inaugurar una àrea d'estada amb espais enjardinats i arbredes, equipada amb taules i bancs per al pícnic, i un gran aparcament a la Plaça Mireia.

Aquesta àrea de lleure pertany als termes municipals d'Esplugues de Llobregat i Sant Just Desvern.

Mitjançant el conveni signat el proppassat 12 de setembre, entre el Parc de Collserola i l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat, es millorarà la resta de l'àrea de la muntanya de Sant Pere Màrtir, potenciant-ne els camins i vies d'accés, la recuperació de les fonts existents, l'establiment de noves zones de lleure, la restauració de la vegetació dels torrents i la reforestació amb espècies autòctones.

Les actuacions previstes, en el marc del conveni, es realitzaran dins del terme municipal d'Esplugues de Llobregat, per a la qual cosa el finançament dels projectes escaients es farà de manera compartida mitjançant aportacions econòmiques d'ambdues entitats: l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat i el Consorci del Parc de Collserola. Es preveu que en els propers 3 anys (2001-2003) es destinin 66 milions de pessetes, distribuïts en anualitats de 10, 11 i 12 milions per a cadascuna de les entitats signants.

La signatura d'aquest conveni, acompleix, una vegada més, un dels objectius principals del Consorci del Parc de Collserola: la consolidació de la protecció i conservació del Parc de Collserola mitjançant la col·laboració i la implicació dels municipis que en formen part.

Amb cada compromís que s'adquireix amb els municipis, es fa palès el convenciment que possibilita la creació d'àmbits d'acollida que contribueixen a fer compatible el lleure amb la conservació de la natura: l'objectiu essencial del Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural del Parc de Collserola.

Aquestes actuacions permeten, a més a més, transformar àrees degradades, fins i tot marginals, en atractives àrees de passejada i de contacte amb la natura.

Exemples recents dels fruits d'aquests compromisos són el conveni signat amb l'Ajuntament de Montcada i Reixac, que fa possible que s'estigui desenvolupant el Parc de Can Cuyàs, i l'acord amb el districte d'Horta-Guinardó de Barcelona, que ha permès crear un mirador - porta de Parc a l'indret on fins fa 10 anys s'alçaven els enormes dipòsits esfèrics de gas.

Aquesta línia d'actuació, de col·laboració sinèrgica, de suma d'esforços entre el Consorci i els ajuntaments és, probablement, el camí més encertat per a dur a terme un projecte com el Parc de Collserola: Un espai natural periurbà enclavat en l'àmbit metropolità.

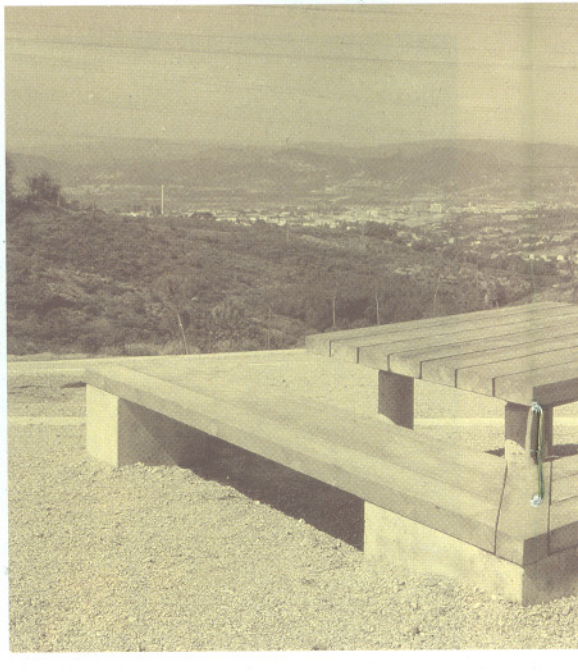

Entrevista amb l'alcalde d'Esplugues

Amb motiu de l'acord pres entre el Consorci i l'Ajuntament d'Esplugues per arranjar la muntanya de Sant Pere Màrtir, hem entrevistat el Sr. Lorenzo Palacín, alcalde d'aquest municipi, per tal que ens expliqui la percepció que des del seu municipi es té del Parc de Collserola.

CPC: Sr. Palacín, quin és el grau de compromís amb el Parc de Collserola per part d'Esplugues?

L. P.: Hi ha unaimportant vinculació entre el municipi i el Parc. Prop d'una cinquena part del nostre terme municipal és sòl que pertany al Parc de Collserola, la qual cosa ens fa sentir partícips en tot moment, de les accions que des de la societat civil i des de les institucions es porten a terme per a la consolidació de Collserola com el "gran pulmó verd" de la conurbació barcelonina. Precisament un dels objectius de l'actual

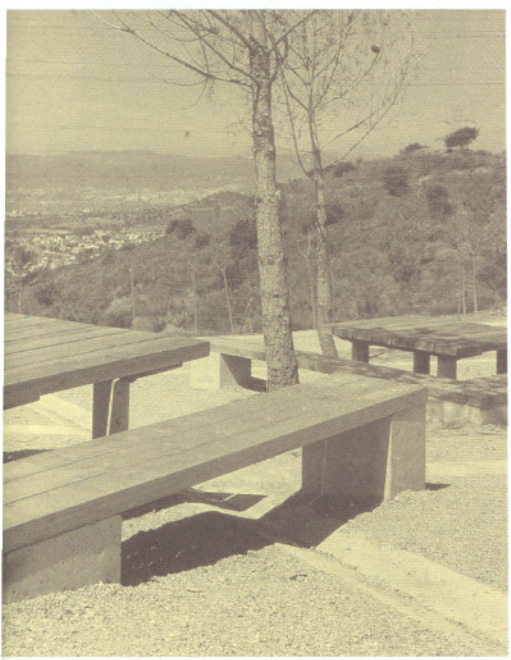

mandat de l'equip de govern, és potenciar el coneixement del Parc entre la població.

CPC: Vostè ha signat fa pocs dies un conveni amb el Consorci per tal de fer els arranjaments necessaris a la muntanya de Sant Pere Màrtir. Amb aquest compromís, el seu ajuntament aportarà durant els propers 3 anys 33 milions de pessetes per a aquestes obres. És aquesta acció una mostra de la convicció, per part del seu ajuntament, que la col·laboració dels municipis en la conservació i protecció del Parc és totalment necessària?

L. P.: Més enllà d'aquest conveni, la predisposició de l'Ajuntament a col·laborar en la conservació i divulgació de Collserola ha estat total des de fa anys. Això s'ha demostrat amb les diferents actuacions que hem dut a terme en l'àmbit de les millores puntuals, de la divulgació de Collserola entre els més petits, amb diferents tallers al programa escolar de Medi Ambient i de les activitats ciutadanes realitzades en col·laboració amb les entitats del municipi.

CPC: Quin paper juga el seu municipi al Parc?

L. P.: Formem part del Consorci voluntàriament i amb la vocació d'aportar el màxim a la millora i conservació de Collserola. Participem en tots els organismes del Parc i ens sentim corresponsables de les decisions que es prenen sempre en benefici d'aquest espai verd que ens uneix.

CPC: Esplugues és el municipi amb menys territori al Parc de Collserola i, en canvi és, conjuntament amb Barcelona, zona de seguretat de caça a petició de l'ajuntament. S'ha trobat amb algun problema per part de la població, caçadors... ?

L. P.: No ens consta. La població d'Esplugues és conscient que entre tots hem de tenir cura de Collserola. El fet de tenir menys territori que d'altres municipis no influeix negativament en aquest propòsit. De la mateixa manera que Barcelona va

Il. Sr. Lorenzo Palacín, Alcalde d'Esplugues del Llobregat

descobrir un dia que tenia un mar amb el que podia conviure, Esplugues experimenta una situació semblant envers la muntanya. A més tots hem après que un ús responsable i respectuós del Parc permet gaudir-ne sense hipotecar-ne el futur.

CPC: Quina és la seva visió del futur del Parc de Collserola?

L. P.: Indubtablement, optimista. Si potenciem les grans línies d'actuació (conservació, divulgació i millores) assolirem l'objectiu que es va marcar ja fa alguns anys: que Collserola sigui el gran parc metropolità de Barcelona, conegut i respectat pels quatre milions de ciutadans de l'àrea metropolitana.

CPC: Agraïm al senyor alcalde per la seva atenció i el felicitem pel seu compromis amb el Parc.

Un acollidor espai de trobada a la serra

El Centre d'Educació Ambiental Mas Pins reuneix les condicions idònies per organitzar reunions de treball, cursos, assaigs o altres tipus de trobada. Des del Parc s'ha buscat la manera de fer compatible el programa d'activitats escolars que es realitza durant la setmana, amb estades els caps de setmana i en èpoques de vacances escolars. Es tracta de treure el màxim profit d'un equipament públic, optimitzant l'oferta als ciutadans.

La casa està situada en una àmplia zona forestal, en una carena que permet gaudir d'una magnífica panoràmica sobre la plana del Vallès, la serralada Pre-litoral i el Baix Llobregat. Els dies freds d'hivern, quan la visibilitat acostuma a ser més bona, es distingeix sense dificultat el cim nevat del Puigmal. Per arribar fins al centre des de qualsevol punt de l'àrea metropolitana de Barcelona no acostuma a superar els trenta minuts.

Si hi esteu interessats, heu de tenir en compte que les trobades no poden tenir una finalitat exclusivament lúdica. El centre disposa d'allotjament per a 30 persones, en dormitoris comunitaris, i de servei de menjador amb capacitat per a 40-45 persones. Hi ha una gran sala de treball, amb capacitat per a unes 60 persones, i una altra més petita, per a 15-20 persones. Les sales estan equipades amb projectors de transparències, diapositives, equip de so, televisió i vídeo. A l'exterior trobareu diferents zones enjardinades, alguna d'elles equipada amb taules i bancs de fusta, on segons el tipus de treball i l'època es poden organitzar activitats a l'aire lliure.
Per a més informació, no dubteu a trucar directament a Mas Pins.

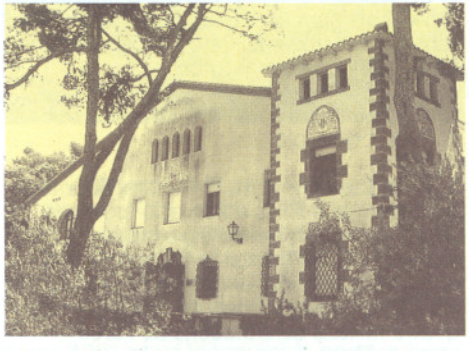

Maletes *Collserola Conta Contes* en marxa

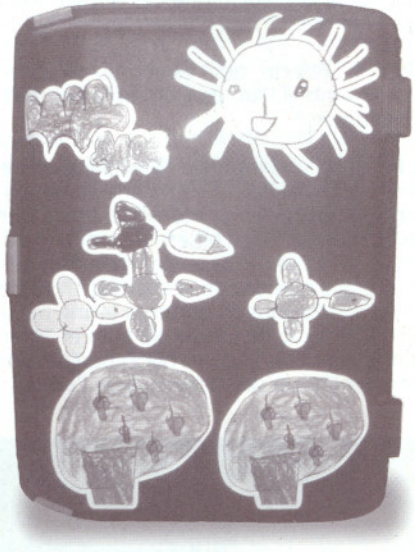

Fa temps que el CDRE cedeix materials diversos a centres docents i associacions que fan activitats relacionades amb Collserola i amb la conservació del medi en general.

Aquest curs tenim preparades les maletes Collserola Conta Contes . Van adreçades a diferents nivells d'edat i contenen contes i històries que ens ajuden a treballar diferents temes (vegetació, fauna, món rural, etc).

Podeu demanar-nos en préstec la maleta de 0-3 anys, la de 4-5 anys i la de 6-7 anys. També hi ha motxilles Collserola Conta Contes per a més grans: la de 8-10 anys, de 10-12 anys, i per a més de 12 anys.

Dia de Collserola 2001: el passeig de les Aigües creix

El proper 16 de desembre celebrarem el Dia de Collserola amb la inauguració d'un nou tram de la carretera de les Aigües.

La presentació als ciutadans metropolitans del nou tram del passeig de les Aigües serà el motiu de la festa d'enguany. "La Passera de les Aigües", com s'anomena el tram que ha fet possible la perllongació del passeig, enllaça la Pl. Mireia, a la muntanya de Sant Pere Màrtir, al vessant d'Esplugues i Sant Just, amb la carretera de les Aigües (tram entre la carretera de Vallvidrera i Finestrelles) tot salvant el tancament de la finca de la Societat General d'Aigües. La construcció d'una passera que rodeja la propietat amplia les possibilitats de passejada en bicicleta i a peu.

La carretera de les Aigües es converteix així en un passeig mirador al llarg del qual podem gaudir de magnífiques panoràmiques sobre la ciutat, Montjuïc, el delta del Llobregat, el Garraf, l'Ordal i Montserrat, en dies clars.

Panoràmica des del sector arranjat que es connecta mitjantçant la nova passarel·la

Fer realitat aquesta ampliació forma part del projecte de perllongament de la carretera de les Aigües que un dia recorrerà tot el vessant barceloní de la serra: des de Torre Baró fins a Esplugues. Les obres realitzades a la "Passera de les Aigües" han estat patrocinades per **AGBAR**, la Societat General d'Aigües de Barcelona, que s'ha encarregat de l'execució del projecte dissenyat i supervisat pels Serveis Tècnics del Consorci.

El proper 16 de desembre, doncs, hi haurà festa: passejades a peu i en bicicleta, itineraris guiats pels voluntaris del Parc, aplec, gegants i castellers, tots ens trobarem a la Carretera de les Aigües. La sortida de les activitats i les actuacions es faran a l'àrea de lleure de la Plaça Mireia. Us hi esperem!

Esteu atents a la premsa la setmana anterior a la jornada per seguir la convocatòria.

Accessos:

Si veniu en cotxe:

1) aparcament de l'Àrea de lleure dels Miradors de Sant Pere Màrtir (Pl. Mireia)
2) aparcament al Mirador del Turó d'en Cors i petita passejada a peu fins a Sant Pere Màrtir. (cal tenir en compte que té una capacitat molt limitada)
3) aparcament a la zona de Vila Paula, a l'inici del tram de la carretera de les Aigües, prop del trencant de la carretera de Vallvidrera a Sarrià. A peu fins l'àrea de lleure.

Si veniu a peu o en bicicleta:

1) podeu prendre els FGC i baixar al Baixador de la Carretera de les Aigües (cal demanar parada) i continuar per la carretera de les Aigües en direcció sud. Cal travessar la carretera de Vallvidrera.
2) igual que 1) però baixant a Vallvidrera Superior, d'allà cap al Turó d'en Cors, tot carenant s'arriba a Sant Pere Màrtir
3) podeu deixar el cotxe o agafar el tramvia blau fins al Pla dels Maduixers i recórrer el Passeig de les Aigües des del seu inici.
4) des de Sant Just Desvern, seguint els itineraris de Sant Pere Màrtir, passant per la Font Beca.

Les virtuts de les aigües de la Font Groga

Un bon amic de Collserola ens ha fet arribar aquest interessant article sobre les propietats medicinals d'aquesta font

Els metges de principi de segle sabien que quan els malalts amb infeccions respiratòries passaven llargues estones a les estacions dels trens, es recuperaven més ràpidament del seu mal. Aquells que ja tingueu una certa edat recordareu l'olor de les estacions d'abans. Una olor que era fruit de la presència en l'aire dels principis volàtils que deixava anar el carbó quan cremava a l'interior dels forns de les màquines. Avui sabem que entre aquells principis hi havia una gran quantitat de derivats fenòlics, substàncies dotades d'una extraordinària activitat desinfectant. En respirar, els fenols exercien una acció antisèptica sobre els pulmons, tot netejant-los de microbis i facilitant la recuperació dels malalts.

Un altre cas de pràctica empírica ben fonamentada el trobem en l'ús de les aigües de la Font Groga de Collserola. Les pissarres dels voltants d'aquesta font van patir en llunyans temps geològics un seguit de canvis que propiciaren la formació d'unes singulars mineralitzacions de ferro. Des de llavors, les aigües de la pluja, en escolar-se per les escletxes de les pissarres, han anat alterant a poc a poc aquests minerals i els han arrossegat –transformats– fins a la superfície on van deixant anar un solatge bru-groguenc d'hidròxid de ferro. Un pòsit que, en acolorir el terra de la font, ha acabat donant-li el nom. Si bé alguns, com ara el metge del segle XVIII Jaume Menós, han considerat que l'esmentat solatge era fruit de la dissolució dels principis tòxics lliurats per les arrels dels arbres dels voltants, les aigües de la Font Groga han estat considerades salutíferes per nombrosos anuaris d'aigües minerals. A més del reconeixement oficial, entre la gent tenien fama de ser anticolèriques i per això, durant l'epidèmia que flagel·là Barcelona l'any 1834, molts conciutadans feien llargues cues per tal d'endur-se'n una bona provisió a les casa seva

Era una fama sense fonament o bé tenien raó aquells barcelonins?. La veritat és que no anaven errats. Avui sabem que el còlera és una malaltia originada per la ingestió d'aigües i aliments contaminats pel bacteri anomenat *Vibrio cholerae*. Aquest microbi tolera millor els medis lleugerament alcalins que no pas els àcids, on no pot sobreviure i acaba morint. Les aigües de la Font Groga, en transformar els minerals que esmentàvem, a més a més de prendre un gust característic, incorporen una acidesa que dificulta que el bacteri del còlera prosperi. Lluny de nosaltres, alguns pobles de les regions tropicals han adoptat una profilaxi semblant. Per evitar el còlera, mengen molts aliments amanits o marinats amb un bon raig de suc de llima, llimona o de taronja àcida. L'acidesa d'aquests sucs, com la de les aigües de la Font Groga, destrueix en poc temps els vibrions i permet posar a taula un àpat saborós i alhora segur.

Francesc Centellas i Masuet
Membre fundador d'Amics de Collserola i voluntari del Parc de Collserola.

Dia mundial dels ocells a Collserola

Aquest primer diumenge d'octubre ha començat la setena campanya d'observació d'ocells hivernants a la Feixa dels Ocells del Centre d'Educació Ambiental de Can Coll.

Aquest és un servei d'informació i guiatge ornitològic realitzat per un grup de voluntaris de Collserola, que cada diumenge de del mes d'octubre fins a finals de març, ofereix suport material (prismàtics, guies de camp...) i assessorament a totes aquelles persones que desitgen passar una bona estona observant els ocells que freqüenten els boscos i els conreus de Collserola.

L'inici de la campanya d'observació es fa coincidir amb el Dia Mundial dels Ocells. Jornada festiva que té com a objectiu donar a conèixer i apropar la gent al món de les aus, així com posar de manifest els perills que els ocells han d'afrontar i les mesures de conservació necessàries per a la seva supervivència.

Per celebrar aquesta diada, el dia 7 d'octubre al CEA Can Coll, des de les 10 del matí i fins a les 14h, es podrà participar en tasques d'observació a la Feixa dels Ocells. Hi haurà un punt d'informació i venda de materials relacionats amb els ocells, es faran jocs d'identificació i es passaran vídeos ornitològics. La participació és lliure i oberta a tothom. Us hi esperem !

Descobrir el Parc amb els voluntaris

Potser hi ha maneres millors de conèixer Collserola però, els Voluntaris, pensem que una de les més bones és passejar-s'hi, caminar-hi.

Una de les tasques més típiques de Voluntaris és, precisament, acompanyar els visitants en caminades i excursions. Curtes passejades pels entorns dels centres per aquells que tot just comencen a conèixer la serra i sortides més llargues per a les persones amb ganes de caminar i de conèixer a fons el Parc.

Així, amb la intenció d'oferir-vos una visió del Parc propera i viscuda, els Voluntaris dels equips d'itineraris han dissenyat un programa amb prop de 20 sortides. Un programa amb dues excursions mensuals que us aproparan a tots els racons de la serra des de punts de vista molt diferents. Descobrir els secrets de les valls de sant Just, can Gordi, Vallvidrera o sant Medir. Travessar la serra sortint de Cerdanyola o Molins, per arribar a Sant Just Desvern o Barcelona. Descobrir l'empremta de les persones en l'urbanisme, el foc, les masies o les ermites. Tot això podeu fer acompanyats pels Voluntaris. Per saber què és Collserola res millor, doncs, que voltar per la serra resseguint els camins acompanyats pels voluntaris que, amb ganes i estima vers la serra, us obriran les portes del nostre parc.

No dubteu i truqueu al centre d'informació per conèixer les sortides del mes i per inscriure-us-hi.

Http://

Observació dels rapinyaires migradors
ParcCollserola.amb.es/rapinyaires
Dades actualitzades de la campanya d'observació dels rapinyaires.

Dades sobre incendis
ParcCollserola.amb.es/incendis
Informació i dades actualitzades del dispositiu de prevenció del Parc i l'àrea metropolitana.

El curs al Parc 2001-2002
ParcCollserola.amb.es/curs

ParcCollserola.amb.es

Una tardor sense pelló

Ja som de nou a la tardor. Canvi d'horari, dies que s'escurcen, meteorologia intensa,... Però si hi ha un fenomen natural que associem amb la tardor és l'encesa cromàtica dels boscos caducifolis, que converteix els paisatges de muntanya en autèntics espectacles visuals. I mentre els arbres és deixen llevar la seva darrera i evocadora vestimenta pel geni dels oratges, aquesta tardor tan característica ens dóna els seus fruits més apreciats – les castanyes, els bolets,.. -, i és per a la fauna un temps de recollida o partença. Tanmateix aquesta imatge estereotipada només reflecteix la realitat estacional d'alguns paisatges.

A Collserola, la tardor és diferent. Els caducifolis són escassos, s'arraconen als fondals subratllant el camí de les rieres, o és distribueixen per les obagues més frescals esquitxant el verd extens de pins i alzines.

A Collserola la tardor es un temps de revifada: reverdeixen els camps en una segona primavera, rebroten les alzines i els boscos recuperen el seus verds més francs, plens de matisos nous i tendres. Per a la fauna Collserola a la tardor no és només un punt de pas de partida. Es també un espai d'acollida. Estols nombrosos d'ocells arribaran per a passar l'hivern en els seus camps. Ens trobem en un paisatge molt mediterrani. L'hivern suau és ple de vida i és, en canvi, l'estiu, l'època de més dificultat i aturada.

En aquestes dates, davant la puixança de l'estereotip cromàtic, des de Collserola hem de reivindicar, la verda tendror que revitalitza els boscos més característics de la serra durant aquesta estació.

Equipaments

Centre d'Informació i seu dels Serveis Tècnics. Ctra. de l'Església, 92 (Ctra. Vallvidrera- Sant Cugat, km 4,7). 08017 Barcelona. Tel. 93 280 35 52. Accés: FGC: Baixador de Vallvidrera. Horari: cada dia de 9,30 a 15 h. E-mail: cpcollserola@amb.es

Mas Pins, Centre d'Educació Ambiental. Ctra. Molins de Rei a Vallvidrera, km 8. 08017 Barcelona. Tel. 93 406 95 60 Feiners activitats programades (Secundària i Universitaris), festius estades de treball per a grups d'adults. A/e: maspins@bcn.servicom.es

Can Coll, Centre d'Educació Ambiental, Feiners visites escolars (Infantil, Primària) concertades. Tel. 93 692 03 96, festius obert de 9,30 a 15 h, visites guiades per Voluntaris.

Centre de Documentació i Recursos Educatius. Tel. 93 692 29 16. Ctra. Cerdanyola a Horta, km 2. 08290 Cerdanyola del Vallès A/e: cancoll@bcn.servicom.es

Serveis

Àrees de pícnic. Santa Creu d'Olorda: 936 689 665 (dimecres tancat). Can Coll: 935 806 986 (dimarts tancat). Santa Maria de Vallvidrera: 932 802 649. La Salut de Sant Feliu: 936 852 618 (dimarts tancat).

Bombers:
Generalitat: 085
Barcelona: 080

Guàrdia Urbana: Barcelona: 092, Esplugues: 93 371 33 50, Sant Just: 93 480 48 79, Sant Feliu: 93 666 15 43, Molins de Rei: 93 668 14 12, El Papiol: 93 673 09 22, Sant Cugat: 93 589 22 88, Cerdanyola: 93 691 20 00, Montcada: 93 575 64 74

Auditex: cat. 93 481 00 42, cast. 93 481 10 42

Informació transport públic: 010

Web del Parc: http:// ParcCollserola.amb.es

Plou i fa sol

Dades facilitades per l'Observatori Fabra (432 m)

Període	TMA	TM	T	Tm	Tma	P	PA
Maig 2001	33,4	22,3	18,2	14,0	5,7	31,9	165,0
Maig 1914-1998	31,3	20,0	16,0	11,9	2,4	59,7	239,8
Juny 2001	32,6	26,2	21,9	17,7	13,8	3,0	168,0
Juny 1914-1998	35,5	24,1	19,8	15,6	6,9	40,8	280,6
Juliol 2001	34,6	27,9	23,7	19,5	12,2	80,4	248,4
Juliol 1914-1998	39,8	27,3	22,4	18,5	10,6	25,7	306,3

TMA Temperatura màxima absoluta **TM** Temperatura màxima mitjana **T** Temperatura mitjana **Tm** Temperatura mínima mitjana **Tma** Temperatura mínima absoluta
P Precipitació total mes (l/m²) **PA** Precipitació acumulada des de l'1 de gener

Amb la col·laboració de:

CAM Caja de Ahorros del Mediterráneo
TORRE DE COLLSEROLA, S.A.
SERVEIS FUNERARIS DE BARCELONA, S.A.
fecsa endesa
SONY
VALENCIANA DE CEMENTOS
CAJA MADRID
FGC
Agbar
Tabasa
giscosa
NOVARTIS
Virbac SALUD ANIMAL

Editor
Consorci del Parc de Collserola
Imprès per ROMARGRAF
Dipòsit legal B. 18.344-88
Imprès sobre paper reciclat 100%

Parc de Collserola
Consorci del Parc de Collserola
Ctra. de l'església, 92
08017 Barcelona
Tel. 93 280 06 72
Fax. 93 280 60 74

L'anella verda

Diputació Barcelona xarxa de municipis
Àrea metropolitana de Barcelona Mancomunitat de municipis